

Provinciale Staten van Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 5 juli 2022

Verzonden,

- 5 JULI 2022

Ons kenmerk : 02004393
Afd./Opgave : Stikstof Fryslân
Behandeld door :
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : Inhoudelijke reactie op *Startnotitie NPLG* en *Perspectief voor agrarische ondernemers*

Geachte Statenleden,

De onrust onder onze agrarische ondernemers over de stikstofaanpak is tot diep in het provinciehuis doorgedrongen. Demonstranten tegen de plannen hebben onlangs met u gesproken en hun ongenoegen kenbaar gemaakt. Het College merkt ook in de bestuurlijke overleggen met de agrarische sector dat het gebrek aan perspectief voor onze ondernemers in de stikstofaanpak van het Rijk ontbreekt.

Het College zet in op de uitvoering van het Friese Uitvoeringsprogramma Stikstof (UPS) zoals dat ook door u is aangenomen. Middels dit Uitvoeringsprogramma streven wij naar een generieke stikstofreductie van 25% in alle sectoren (industrie, bouw, mobiliteit en landbouw) aangevuld met gebiedsgerichte maatregelen. Wij voelen ons hierbij gesterkt door de aangenomen Tweede Kamermotie Boswijk (d.d. 28 juni 2022), waarin de regering verzocht wordt om provincies de regie te laten nemen in het stikstofbeleid, mits de stikstofdoelstelling op tijd wordt gehaald. Wij zijn vol vertrouwen dat wij dit met ons huidige Uitvoeringsprogramma Stikstof kunnen bewerkstelligen. Dat laatste kan in alleen in nauwe samenwerking met alle Friese partijen.

Zoals we al eerder in een brief (d.d. 14 juni 2022) aan u hebben geschreven, zijn we onaangenaam verrast door de inhoud van de *Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)* van minister Van der Wal en de brief *Perspectieven voor agrarische ondernemingen* van minister Staghouver van 10 juni 2022.

Het College is van mening dat de brief *Perspectieven voor agrarische ondernemers* van minister Staghouver onvoldoende langdurig perspectief biedt aan de agrarische ondernemers. De huidige voorstellen zijn grotendeels gebaseerd op tijdelijke regelingen en ondersteuning. Wij vinden dat er meer duidelijkheid moet komen over hoe het agrarische verdienmodel eruit gaat zien. De Friese landbouwagenda kan vervolgens een belangrijke bijdrage leveren aan het bieden van perspectief aan agrariërs in onze provincie. Tevens wordt in de brief van de minister gesproken over stoppende boeren. Wij willen echter het accent leggen op de bedrijven die door willen gaan.

In de *Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied* van minister Van der Wal is de gepresenteerde kaart wat het College betreft uitermate ongelukkig. Wij kunnen ons hier niet in vinden en leggen de kaart terzijde. Wij zijn namelijk ontsteld door de verrassend grote reductieopgaven op de Waddeneilanden, langs de Waddenkust, IJsselmeerkust, in Zuidwest Fryslân en het Veenweidegebied. Deze stikstofdoelen zijn niet in lijn met onze analyses in het Uitvoeringsprogramma Stikstof. Daarom zullen wij voorlopig gewoon doorgaan met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Stikstof en onze lopende gebiedsprocessen in bijvoorbeeld het Wadden- en veenweidegebied.

Verder staat de startnotitie voornamelijk in het thema van stikstof en herstel van biodiversiteit. Wij hopen dat met de presentatie van de aanvullende doelen in oktober meer duidelijkheid ontstaat omtrent doelen zoals water, klimaat en natuur. Ondertussen werken wij met onze huidige beleidskaders verder aan deze thema's. Dat doen wij middels de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water-nota 2022-2027, het energieprogramma en de gemaakte afspraken in het natuurpact.

De economische gevolgen voor de Friese agrarische sector in haar volle breedte zijn op dit moment nog onduidelijk. Wij willen meer inzicht in de consequenties voor de toekomst van bedrijven, de werkgelegenheid en de sociaaleconomische situatie in Fryslân. Wij realiseren ons hierbij in het bijzonder dat de impact van het *Nationaal Programma Landelijk Gebied* op de Mienskip groter zal zijn dan alleen de maatregelen in het landelijk gebied. De gevolgen voor onze Friese brede welvaart zijn voor het College een gewichtig aandachtspunt.

Op dit moment zijn wij ambtelijk en bestuurlijk in gesprek met het Rijk over de doelen in het *Nationaal Programma Landelijk Gebied*. Voorlopig zullen wij samen 'mei de Fryske Mienskip' werken aan de uitvoering van ons Uitvoeringsprogramma Stikstof en met de gebieden worden de gebiedsprocessen verder opgestart of voortgezet. Daarvoor is een basis van vertrouwen in de agrarische sector noodzakelijk. Dat vertrouwen staat op dit moment

onder grote druk en het herstel van vertrouwen is voor ons een absolute prioriteit. Vervolgens zullen wij samen met alle betrokkenen middels een gebiedsgerichte aanpak invulling geven aan de doelstellingen op het gebied van stikstof, water, energie, klimaat en andere opgaven in het landelijk gebied. Vanzelfsprekend wordt u op de hoogte gehouden bij nieuwe ontwikkelingen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

A. Schepers, MSc, secretaris